

Verenigingsnieuws

Vrijdag 30 juni om 19:30 uur vindt er in ons verenigingslokaal een bijeenkomst plaats met de presentatie van Verleden & Heden Themanummer 5: "Ter nagedachtenis aan de 60ste sterfdag van Jos Göttgens".

In dit nummer:

- De Heilige Camillus 1
- Excursie naar de 'Sammlung Crous' te Aken 2
- Jubilarissen Kon. Mannenkoor 1837 Vaals 3
- Oudste inwonster gemeente Vaals overleden 3
- Lezing over Neutraal Moresnet door Philip Dröge 3
- Nieuwtjes binnen de vereniging 4
- Activiteitenagenda 4

Nummer 91

2017 #3

De Heilige Camillus

Enige tijd geleden werd op Facebook door een bewoner van de Heuvel een foto geplaatst van Alfons Vleugels die bezig was aan het beeld van de H. Camillus (zijn overbuurman) reparaties te verrichten en opnieuw in de verf te zetten. De Heer Vleugels verricht deze onderhoudswerkzaamheden al vele jaren geheel belangeloos en op eigen initiatief. De H. Camillus heeft in der loop der jaren o.m. door baldadigheid en weersinvloeden al vele herstelwerkzaamheden moeten ondergaan. Op 9 juni 1974 verscheen in het Limburgs Dagblad een foto van de onthoofde heilige Camillus. Een man uit de buurt vertelde dat het met carnaval gebeurd was. Hij sprak van een paar vlegels en van ergerlijke baldadigheid, en dat het niet de eerste keer is dat men zich aan Camillus heeft gekuurd.

Op 11 december 1975 (bijna 1 ½ jaar later) meldt het Limburgs Dagblad dat *het beeld*

voor het Camillusklooster zijn hoofd weer terug heeft en verwacht dat het beeld in de toekomst met rust gelaten wordt. Wie baldadige neigingen voelt op komen adviseren wij eerst de Lemierserberg in een draffie op en af te lopen. Dan gaat het wel over en is hij voldoende afgereageerd, aldus het L.D.

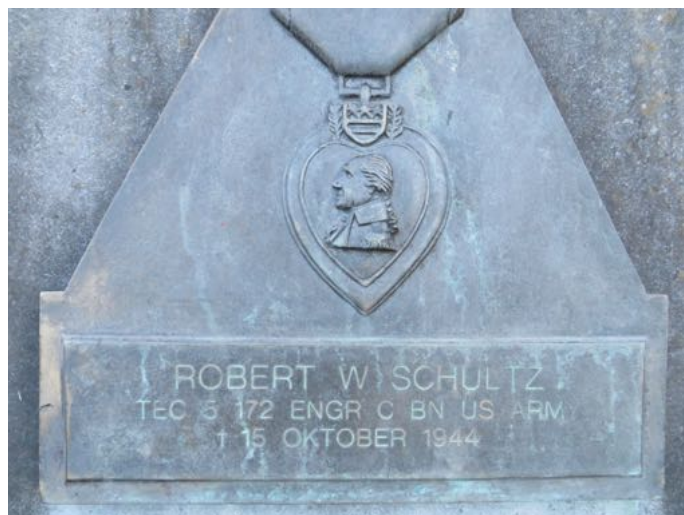
Ook al uit respect voor de bij het beeld geplaatste gedenkplaque ter nagedachtenis aan Robert Schultz, een van de tenminste vier binnen de gemeentegrenzen van Vaals gesneuvelde Amerikaanse militairen, verdient deze omgeving enig- en gepast respect.

Moederziel alleen werd de 21 jarige Robert Schultz uit Cleveland – Ohio door zijn legermakers achtergelaten

nadat zij tijdens een verkenningspatrouille in de nacht van 15 oktober 1944 tussen Baneheide en Vaals vanaf de Sneeuwberg onder vuur waren genomen. Een van de kogels trof Schultz in de borst, waarna hij om onbekende reden door zijn collega soldaten werd achtergelaten. De vrijwillige brandweer van Vaals trof het ontzielde lichaam de volgende morgen na een melding aan. Het stoffelijk overschot van de soldaat werd aan een Amerikaanse delegatie overgedragen en vervolgens begraven op begraafplaats Henry Chapelle.

Zestig jaar nadat hij aan zijn lot werd overgelaten, werd op 20 oktober 2004 onder grote belangstelling de gedenkplaque bij het beeld van de H. Camillus op de Heuvel onthuld.

Arthur Cransveld

Excursie naar de 'Sammlung Crous' te Aken

Op dinsdag 30 mei 2017 bezochten tien leden van onze vereniging de 'Sammlung Crous', ondergebracht in het 'Alte Kurhaus' te Aken. Grondlegger van deze historische verzameling van de stad en de regio Aken was de heer Helmut A. Crous (1913-1993). De heer Crous verzamelde zogenaamde 'Aquensien', documenten, boeken, etsen etc. betreffende de historie van Aken. Hij was van beroep journalist en van 1972 tot 1984 president van de 'Aachener Karnevalsverein'. Deze vereniging kocht in 1993 de verzameling bestaande uit 2000 geschriften (boeken, kranten tijdschriften) en 370 aquarellen en gravures en koperetsen. De verzameling werd daarna ondergebracht in ruimten van het 'Alte Kurhaus' in Aken.

Door aankoop en schenkingen is de verzameling steeds groter geworden en bestaat tegenwoordig uit 7000 geschriften/publicaties. Het oudste geschrift is een bericht over de kroning van Karel V, uit het jaar 1521. Verder zijn er 800 grafieken (tekeningen, aquarellen, gravures, landkaarten etc.). Dan duizend

oude foto's uit de jaren 1880-1920 en bijna duizend foto's uit 1942, die de stad Aken tonen zonder de verwoestingen van de Tweede Wereldoorlog. Verder 5000 ansichtkaarten en 650 actiën van firma's, waaronder de Vaalser Naaldenfabriek en tenslotte 700 firmarekeningen. Alles bij elkaar een heemkundige/historische verzameling om van te smullen. Overigens zijn er inmiddels een aantal boeken over de historie van Aken door hun uitgegeven.

Wij werden heel hartelijk ontvangen door een dame en

twee heren in het archief en werkruimten van de 'Sammlung Crous'. Alles wordt door vrijwilligers gerund. Men beschikt over prachtige en heel mooi ingerichte ruimten. Het is niet alleen een archief, maar ook een soort museum, met vitrines en schilderijen en tekeningen aan de muren. Een nadeel is wel dat de locatie op de tweede verdieping ligt en er geen lift aanwezig is. Speciaal voor ons hadden de medewerkers zaken betreffende Vaals uitgezocht. De heer Bahrdrdt toonde ons via een digitale presentatie ansichtkaarten van Vaals, het Vierlandenpunt en het latere Drielandenpunt. De heer Dinninghoff is vooral een goede verteller, die zeer breed historisch georiënteerd is. Onder andere werden verder boeken getoond en veel oude landkaarten waar Vaals en zijn omgeving op staat. Na een verblijf van ruim twee uur ontving ieder een boekje over de 'Sammlung Crous' en gingen wij tevreden naar huis. Iedereen vond dat het bezoek zeer de moeite waard was geweest! De verzameling is openbaar en het archief is op dinsdag van 14.00-16.00 uur geopend. Het adres is:
AKV Sammlung Crous GmbH
Kurhausstrasse 2c
52962 Aachen
www.sammlung-crous.de

Victor Voncken

Jubilarissen Koninklijk Mannenkoor 1837 Vaals

Op zondag 28 mei jl. huldigde het Kon. Mannen Cecilia 1837 uit Vaals 7 jubilarissen. Waaronder vier leden van HKK Sankt Tolbert.

Peter Schillings 50 jaar – Gerrie Cransveld 25 jaar – Peter Kohnen 25 jaar en Hans van Workum 25 lid. Tevens werd Peter Schillings geëerd met een

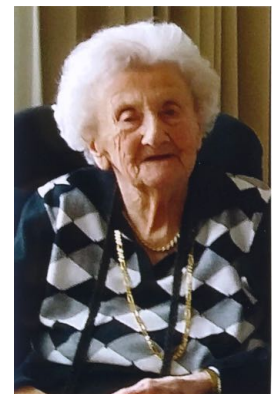
welverdiende gemeentelijke onderscheiding in zilver. Namens Heemkunde Kring Sankt Tolbert alle jubilarissen van Harte gefeliciteerd.

Oudste inwonster gemeente Vaals overleden

Het is wel al enige tijd geleden, maar toch de moeite waard om te vermelden. Op 1 april 2017 overleed mevrouw Maria Kruyels-Cremers in een verpleegkliniek in Kerkrade. Zij overleed in de leeftijd van 106 jaar! Geboren op 29 oktober 1910 te Terziet als Maria Hubertina Cremers, huwde zij met Frans

Kruijls en heeft bijna heel haar leven in Lemiers gewoond. Zij was een bewonderingswaardige vrouw. Haar leven stond in het teken van zorgen voor haar kinderen en kleinkinderen. Toen haar man in 1963 stierf bleef zij achter met zes kinderen. Dit waren geen gemakkelijke jaren voor haar, maar met toewijding

heeft zij haar taak volbracht. Zij was een vrouw van weinig woorden en niks was haar teveel. Op hoge leeftijd was zij nog mantelzorger van haar oudste zoon. Maar zij kon ook genieten van de mooie momenten samen met haar hele familie. Lemiers zal haar missen.

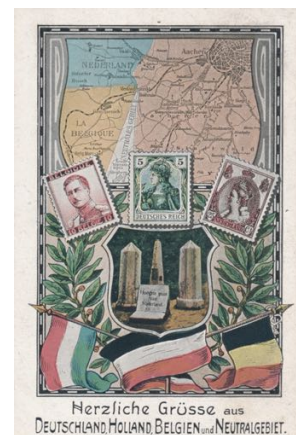

Lezing over Neutraal Moresnet door Philip Dröge

Op donderdag 8 juni 2017 werd in ons verenigingslokaal een lezing met beamerpresentatie gehouden door Philip Dröge over het voormalige landje Neutraal Moresnet. Deze lezing gebeurde in samenwerking met de kring Valkenburg en Heuvelland van het Koninklijk Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap. Philip Dröge is journalist en auteur van de boeken *Meesterspion* en *De Schaduw van Tambora*. In 2016 verscheen zijn boek *Moresnet. Opkomst en ondergang van een vergeten buurlandje*.

Dat het druk zou worden hadden wij verwacht. Maar niet zo druk. De mensen waren van heinde en verre gekomen. "Hier sta ik dan in het hol van de leeuw" merkte Philip Dröge op. En dit zou inderdaad blijken uit de vele vragen en opmerkingen van het deskundige publiek na zijn presentatie. Hij vertelde dat hij nooit had verwacht dat dit boek zo'n groot succes zou worden. Tot heden zijn er 35.000 exemplaren verkocht. Inmiddels is ook een Duitstalige versie van het boek verschenen onder de titel: *Niemand's Land. Die unglaubliche Geschichte von*

Moresnet. En dit boek staat momenteel op de vijfde plaats van de 'Spiegel Bestsellerlijst'. Na zijn presentatie kon men in de pauze het boek laten signeren. Menigeen had dan ook zijn boek meegebracht. Bovendien kreeg men in het boek een stempel van Neutraal Moresnet, die Dröge had laten namaken. Na de pauze volgde dan het 'vragenuurtje'. Blijft de hoop van het bestuur dat ook toekomstige activiteiten goed bezocht zullen worden. *Victor Voncken*

Secretariaat:
Heuvel 4
6291 CS Vaals
Nederland

Telefoon: 043-306 42 06
E-mail: sankttolbert@gmail.com

Bezoek onze
website
sankttolbert.nl

Bezoek ons ook op:
facebook®

Verenigingsnieuws

Nieuwtjes binnen de vereniging

Twee zilveren jubilarissen

Bestuur en leden van Sankt Tolbert feliciteren Jo Lux en Joseph (Joep) Mertens (foto) met hun 25-jarig lidmaatschap van onze vereniging.

Jo Lux (zelfs 26 jaar trouw lid) is de kenner bij uitstek als het gaat over de postgeschiedenis van Vaals. Meermaals heeft hij op een bijeenkomst een boeiende lezing gehouden over de "Vaalser Post" en zijn unieke verzameling van Vaalser poststukken. In verleden & heden nr.10 publiceerde hij de complete geschiedenis van het Postkantoor Vaals. Eveneens toonde Jo een deel van zijn verzameling in onze tentoonstellingsruimtes Óp Sankt Tolbert.

Joep Mertens, alle Vaalsersnaren beter bekend als oud brandweercommandant, is jarenlang de leider geweest van onze werkgroep, die het onderhoud verzorgde van onze oude schuur vóór de

grote verbouwing tot verenigingslokaal. Bij alle werkzaamheden ten behoeve van o.a. tentoonstellingen of archiefruimtes stuurde hij foto: Wino Winkens onze "buitendienst" aan. Ook in die jaren waar hij niet meer in Vaals woonde, bleef hij onze vereniging steeds trouw. Wij spreken onze grote waardering uit voor deze beide jubilarissen en danken hun voor alle verdiensten voor onze vereniging en voor Vaals.

Voorzitter Peter Sparla

Activiteitenagenda

30 juni Bijeenkomst in ons verenigingslokaal met de presentatie van Verleden & Heden Themanummer 5: "Ter nagedachtenis aan de 60ste sterfdag van Jos Göttgens" . Aanvang 19:30 uur

1 t/m 4 juli Zomerkermis - Prins Willem Alexanderplein Vaals

2 juli Ullemarkt Vaals

4 juli Kopermolen - Orgelconcert met Liene Madern-Stradina aanvang 12:00 uur

9 juli Open Air Concert Koninklijke Harmonie St. Cecilia Vaals - Prins Willem Alexanderplein aanvang 16:00 uur.

15 juli t/m 16 juli Kunstmarkt - von Clermontplein Vaals

22 juli Vols Tropical - Prins Willem Alexanderplein Vaals

Dankbetuiging

Wij willen iedereen van harte bedanken voor het overweldigend aantal felicitaties, kaartjes, bloemen en geschenken, bij gelegenheid van de geboorte van onze zoon TOM.

Monique, Jules en Evy Louvenberg – Cransveld

REAGEREN

De nieuwsbrief is een uitgave van heemkundekring Sankt Tolbert.

Wilt u meer weten over de heemkundekring Sankt Tolbert, een bijdrage leveren aan deze nieuwsbrief of heeft u een interessante mededeling, kijk dan op de website www.sankttolbert.nl of mail naar sankttolbert@gmail.com.

De nieuwsbrieven staan ook in pdf-formaat op de website. Deze kunt u downloaden. Tevens kunt u op de site aangeven als u de nieuwsbrief niet meer wilt ontvangen.